

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ

© Мохорт Г.А., Колеснікова І.П., 2015
УДК 618.3-06:616.98-097:578.828.5
DOI

Г.А. Мохорт, І.П. Колеснікова

ПРИДАТНІСТЬ ПОКАЗНИКА ПРЕВАЛЕНТНОСТІ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ СЕРЕД ВАГІТНИХ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ПОШИРЕНOSTІ ВІЛ СЕРЕД ЗАГАЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

Оцінка загального показника поширеності ВІЛ-інфекції серед жіночого населення репродуктивного віку у разі використання нестандартизованих за віковою структурою показників превалентності ВІЛ-інфекції серед вагітних некоректна і завищена (різниця із стандартизованими показниками в окремі роки сягав 37,7 %).

Ключові слова: ВІЛ-інфекція, вагітні, показник превалентності.

Від самого початку виникнення пандемії ВІЛ-інфекції належним чином не вирішене питання адекватного кількісного оцінювання проявів епідемічного процесу цієї інфекції. Вимірювання поширеності (превалентності) ВІЛ-інфекції здійснюється за результатами тестування зразків крові на біомаркери ВІЛ серед вагітних та населення груп підвищеного ризику. На підставі цих даних розраховується оціночна кількість ВІЛ-інфікованого загального населення та визначається стадія епідемії ВІЛ-інфекції. В Україні, за офіційними даними, за період 2005-2013 рр. має місце суттєве зменшення (з 0,6 до 0,39 %) показника поширеності ВІЛ-інфекції серед вагітних. Можливими причинами цього можуть бути як дійсне зменшення темпів поширення епідемії, так і (або) похибки у вимірюванні показника превалентності, який є нестандартизованим у відповідності з віковою структурою вагітних по відношенню до вікової структури всього дорослого репродуктивного жіночого населення. Показник поширеності ВІЛ-інфекції серед вагітних, що розраховується за результатами серологічних досліджень цього контингенту населення, не зовсім точно відображає рівень поширеності ВІЛ-інфекції серед всього жіночого населення, оскільки у віковій структурі вагітних переважають більш молоді жінки, ніж серед загального жіночого населення. На жінок у віці до 30 років в Україні припадає не менше 70 % всіх вагітностей, які завершуються народженням дитини. Стандартизація показника поширеності ВІЛ-інфекції серед вагітних дозволяє розрахувати останній таким чином, що

його значення буде відповідати загальній віковій структурі дорослого жіночого населення.

Мета роботи – розрахувати стандартизовані показники поширеності ВІЛ-інфекції серед вагітних України у 2005-2013 рр. для визначення й оцінки превалентності ВІЛ-інфекції серед сукупного жіночого населення та загального населення, яке не належить до груп підвищеного ризику щодо зараження та захворювання на ВІЛ-інфекцію.

Матеріали та методи. Для розрахунків використано дані сероепідмоніторингу на ВІЛ-інфекцію вагітних (код 109.1) у 2005-2013 рр., віковий розподіл вагітних, які народили дитину, та інформацію про віковий розподіл жінок віком 15-49 років, у яких виявлено ВІЛ-інфекцію (бюлетені «ВІЛ-інфекція в Україні» та неопубліковані дані служби соц-захворювань України). Розрахунки проводилися методом непрямої стандартизації.

Результати та обговорення. Стандартизовані показники превалентності по всіх роках за вказаний період, як і очікувалося, виявилися меншими за нестандартизовані (в окремі роки різниця досягала 37,7 %), що, ймовірно, вказує на завищену оцінку загального показника поширеності ВІЛ-інфекції серед жіночого населення у разі використання нестандартизованих показників. У будь-якому разі наявні дані вказують на те, що і нестандартизовані, і стандартизовані показники менші за показник 1 %. Таким чином, можна стверджувати про наявність концентрованої стадії епідемії ВІЛ-інфекції в Україні, але питання щодо реального показника превалентності ВІЛ-інфекції серед загального населення України та оціночної кількості ВІЛ-інфікованих потребує подальшого вивчення та уточнення.

Таким чином, нестандартизовані за віковою структурою показники превалентності ВІЛ-інфекції серед вагітних не можуть безпосередньо екстраполюватися на все населення України, оскільки нестандартизовані показники менш точно відображають поширеність ВІЛ-інфекції навіть серед сукупного дорослого жіночого населення репродуктивного віку.

PREVALENT INDEX OF HIV AMONG PREGNANT FOR EVALUATION PREVALENCE

H.A. Mokhort, I.P. Kolesnikova

SUMMARY. Evaluation of the overall prevalence of HIV among the female population of reproductive age in the

case of non-standardized for age structure indicators prevalentnosti HIV infection among pregnant incorrect and exaggerated (the difference with standardized indicators in some years to 37,7 %).

Key words: HIV-infection, pregnant, prevalence index.

Отримано 16.11.2015 р.

© Колеснікова І.П., Петрусевич Т.В., Зубленко О.В., 2015
УДК 616.98-097:578.828.6:614.253
DOI

І.П. Колеснікова, Т.В. Петрусевич, О.В. Зубленко

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЖИВУТЬ З ВІЛ

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

Формування толерантного ставлення до людей, які живуть з ВІЛ, у студентів вищих медичних навчальних закладів є дуже важливим аспектом роботи майбутніх лікарів у подоланні наслідків епідемії ВІЛ. Майже половина студентів (48,8 %) ставляться до таких людей упереджено, тому потрібно обирати правильні стратегії медичних освітніх програм.

Ключові слова: люди, які живуть з ВІЛ, ставлення лікарів.

Толерантне ставлення студентів медичних навчальних закладів як майбутніх лікарів є запорукою для подальшого успіху лікування та збереження якості життя людей, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ). Стигма та дискримінація, які обумовлені ВІЛ-статусом, не тільки суттєво обмежують доступ людей, які живуть з ВІЛ, до медичних послуг, але й ускладнюють профілактику розповсюдження ВІЛ та виявлення нових випадків інфікування. Дані дослідження, проведеного в Республіці Білорусь в 2011 р., свідчать про те, що 30,8 % медичних працівників не мали бажання працювати з ВІЛ-інфікованими пацієнтами, а 11,8 % відчували психологічний дискомфорт при роботі з такими пацієнтами; 20 % студентів-випускників мали труднощі при визначенні свого ставлення до ЛЖВ. Небажання надавати медичну допомогу ВІЛ-позитивним пацієнтам у маргінальних групах вислови-

ли 26,4-71,9 % студентів-медиків у Казанському медичному університеті (Bikmukhametov D.A. et al., 2012). Більш ніж п'ята частина студентів-медиків в Англії та Хорватії вважали, що лікарі мають право відмовитися від лікування ЛЖВ (Evans J.K. et al., 1993; Tesic V. et al., 2006). Близько 10-15 % студентів-медиків одного з медичних ВУЗів Малазії висловили небажання надавати медичні послуги ЛЖВ та більше 70 % вважали, що пацієнти з ВІЛ/СНІД мають лікуватись окремо (Chew B. H. et al., 2013).

Для вивчення ставлення до ЛЖВ у майбутніх лікарів було проведено опитування студентів Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця за модифікованими питаннями стандартних опитувальників, які опубліковані у рекомендаціях з проведення періодичних досліджень в межах вивчення поведінки груп населення, які піддаються ризику інфікування ВІЛ, та адаптованих опитувальників Центру з контролю та профілактики захворювань США. Також були враховані пропозиції «Методичних рекомендацій з дослідження толерантного ставлення до людей, що живуть з ВІЛ, як компоненту національної системи моніторингу та оцінки ефективності заходів, що забезпечують контроль за епідемією ВІЛ/СНІД».

Опитування було проведено на кафедрі епідеміології серед студентів 5-го курсу медичних факультетів при вивченні дисципліни «Епідеміологія». Навчальний план